

รายงานการวิจัย

ผลของธาตุอาหารไนโตรเจนต่อการเจริญเติบโตและการผลิตแคโรทีนอยด์รวม
ของสาหร่ายน้ำจืด *Chlorella* sp.

Effect of nitrogen concentration on growth and total carotenoid in *Chlorella* sp.

ผู้วิจัย

นายพิทยา รอบคอบพรมราช

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รายงานการวิจัย

ผลของธาตุอาหารไนโตรเจนต่อการเจริญเติบโตและการผลิตแคโรทีนอยด์รวม
ของสาหร่ายน้ำจืด *Chlorella* sp.

Effect of nitrogen concentration on growth and total carotenoid in *Chlorella* sp.

ผู้วิจัย

นายพิทยา รอบคอบพรมราช

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ศึกษาการเจริญเติบโตและการผลิตแคโรทีนอยด์รวมของสาหร่ายน้ำจืด *Chlorella* sp. ทำการเพาะเลี้ยงด้วยอาหารสูตร BG-11 ที่มีปริมาณของโซเดียมไนเตรตแตกต่างกัน 3 ระดับ คืออาหารสูตรควบคุมการทดลองมีปริมาณโซเดียมไนเตรตเท่ากับ 1.5 กรัมต่อลิตร อาหารสูตรดัดแปลงที่ 1 มีปริมาณโซเดียมไนเตรตเท่ากับ 0.75 กรัมต่อลิตร และอาหารสูตรดัดแปลงที่ 2 มีปริมาณโซเดียมไนเตรตเท่ากับ 2.25 กรัมต่อลิตร ผลการศึกษาพบว่า สาหร่ายน้ำจืด *Chlorella* sp. มีความหนาแน่นของเซลล์มากที่สุดเมื่อเพาะเลี้ยงด้วยอาหารสูตรดัดแปลงที่ 1 โดยมีความหนาแน่นของเซลล์เท่ากับ $7 \times 10^6 \pm 1.46$ เซลล์ต่อมิลลิลิตร รองลงมาคือ สาหร่ายที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารสูตรควบคุมการทดลอง และอาหารสูตรดัดแปลงที่ 2 ตามลำดับ การศึกษาปริมาณของคลอโรฟิลล์ เอ และ บี ของสาหร่ายน้ำจืด *Chlorella* sp. พบว่า สาหร่ายที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารสูตรดัดแปลงที่ 2 มีปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ และ บี มากที่สุด โดยมีปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ และ บี เท่ากับ 606.60 ± 44.33 และ 202.39 ± 23.86 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร รองลงมาคือ สาหร่ายที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารสูตรควบคุมการทดลอง และอาหารสูตรดัดแปลงที่ 1 ตามลำดับ ส่วนการศึกษาปริมาณแคโรทีนอยด์รวมของสาหร่ายน้ำจืด *Chlorella* sp. พบว่า สาหร่ายที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารสูตรดัดแปลงที่ 2 มีปริมาณแคโรทีนอยด์รวมมากที่สุด โดยมีปริมาณแคโรทีนอยด์รวม เท่ากับ 615.15 ± 76.45 ไมโครกรัมต่อกรัม รองลงมาคือ สาหร่ายที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารสูตรดัดแปลงที่ 1 และอาหารสูตรควบคุมการทดลองตามลำดับ

คำสำคัญ: สาหร่าย *Chlorella* sp., ไนโตรเจน, การเจริญเติบโต, คลอโรฟิลล์ เอ, คลอโรฟิลล์ บี และแคโรทีนอยด์รวม

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.อมรรัตน์ กนกรุ่ง นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ ที่สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา ที่กรุณาเสียสละเวลาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดต่าง ๆ ในการทำวิจัย จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงไปได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แหวดดาว ดาทอง อาจารย์สาขาวิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณศุภรัตน์ ภาชี ผู้ช่วยนักวิจัย ที่คอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการทำวิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา

ขอขอบคุณคุณคุณทิฆัมพร นามกร เจ้าหน้าที่ภายในสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา ที่คอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยเสมอมา

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยครั้งนี้ ให้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

พิทยา รอบคอบพรมราช

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญเรื่อง	ค
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
สมมติฐานของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
สถานที่ทำการศึกษา	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
การจัดหมวดหมู่ของแพลงก์ตอนพืช	4
ชีววิทยาของสาหร่ายคลอเรลลา (<i>Chlorella</i> sp.)	6
ประโยชน์ของสาหร่ายคลอเรลลา (<i>Chlorella</i> sp.)	6
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของสาหร่าย	8
การเจริญเติบโตของสาหร่าย	10
การวิเคราะห์การเจริญเติบโตของสาหร่าย	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	14
วัสดุและอุปกรณ์	14
เครื่องมือ	14
สารเคมี	15
ขั้นตอนการศึกษา	16

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	21
การศึกษาการเจริญเติบโตของสาหร่ายน้ำจืด <i>Chlorella</i> sp.	21
การศึกษาปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ และ บี ของสาหร่ายน้ำจืด <i>Chlorella</i> sp.	22
การศึกษาปริมาณแคโรทีนอยด์รวมของสาหร่ายน้ำจืด <i>Chlorella</i> sp.	24
บทที่ 5 อภิปรายผล สรุปผล และข้อเสนอแนะ	26
อภิปรายและสรุปผลการศึกษา	26
ข้อเสนอแนะ	27
เอกสารอ้างอิง	28
ภาคผนวก	32

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงการเจริญเติบโตของสาหร่ายน้ำจืด <i>Chlorella</i> sp. ที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารที่มีปริมาณของธาตุอาหารไนโตรเจนแตกต่างกัน	22
ภาพที่ 2 แสดงปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ ของสาหร่ายน้ำจืด <i>Chlorella</i> sp. ที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารที่มีปริมาณของธาตุอาหารไนโตรเจนแตกต่างกัน	23
ภาพที่ 3 แสดงปริมาณคลอโรฟิลล์ บี ของสาหร่ายน้ำจืด <i>Chlorella</i> sp. ที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารที่มีปริมาณของธาตุอาหารไนโตรเจนแตกต่างกัน	24
ภาพที่ 4 แสดงปริมาณแคโรทีนอยด์รวมของสาหร่ายน้ำจืด <i>Chlorella</i> sp. ที่เพาะเลี้ยงด้วยอาหารที่มีปริมาณของธาตุอาหารไนโตรเจนแตกต่างกัน	25

